

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/22/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200267
Dátum vydania rozhodnutia: 18.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200267.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: C. D., narodený dňa XX.XX.XXXX, T., právne zastúpeného: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária s.r.o., Hlavná 31, Trnava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. SK/0697/99/2015 zo dňa 14.03.2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/39/2016-58 zo dňa 10.01.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d/ a písm. e/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. SK/0697/99/2015 zo dňa 14.03.2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd konštatoval, že ust. § 82 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (ďalej len „zákon“) konkretizuje niekoľko skutkových podstát, ktoré označuje za neoprávnený odber plynu, pričom z hľadiska posúdenia druhu zodpovednosti odberateľa plynu za škodu spôsobenú dodávateľovi plynu neoprávneným odberom podľa § 82 zákona treba dôsledne rozlišovať, od ktorej skutkovej podstaty (z viacerých možných) neoprávneného odberu dodávateľ plynu odvíja porušenie povinnosti, keďže prichádza do úvahy tak subjektívna zodpovednosť odberateľa plynu, ako je to napr. v prípade neoprávneného odberu plynu v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. c/ zákona (neoprávnený zásah „odberateľa“ do meradla) ako aj objektívna zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie, ako je to napr. v prípade neoprávneného odberu plynu v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. d/ zákona (odber plynu meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej

manipulácii).

3. V ďalšom poznamenal, že ak prvoinštančný správny orgán tvrdil porušenie povinnosti žalobcom alebo tretou osobou (vyplýva to z výroku prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu) bolo potrebné uvedené porušenie spoľahlivo preukázať, resp. k tomu vykonať riadne dokazovanie, čo v danom prípade nebolo zrealizované.

4. V predmetnej veci bol podľa názoru krajského súdu postup správnych orgánov zmätočný, z ich strany nebolo skúmané, či žalobca svojim konaním naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona, napriek tomu, že prvoinštančný správny orgán začal podľa tohto ustanovenia posudzovať predmetnú vec. Preto mal za to, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, keďže správne orgány sa nezaoberali žalobcom namietanými skutočnosťami. Za tohto stavu považoval rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov a taktiež aj zistenie skutkového stavu zo strany správnych orgánov bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci. Krajský súd tak rozhodnutie žalovaného postupom podľa § 191 ods. 1 písm. d/ a e/ S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Pokiaľ ide o rozhodnutie žalovaného, podľa krajského súdu ho treba považovať za nepreskúmateľné tiež v časti výšky uloženej pokuty. V tejto súvislosti konštatoval, že nespochybniteľným právom účastníka je v prípade uloženia pokuty v správnom konaní dostať rozhodnutie, ktoré bude aj v časti určenia jej výšky dostatočným spôsobom odôvodnené v nadväznosti na konkrétne zistené skutočnosti, okolnosti, údaje, aby bolo z odôvodnenia zrejmé v rámci akých mantinelov sa pri svojom rozhodovaní správny orgán pohyboval, ktoré skutočnosti zohľadnil. Nie je totiž postačujúce, ak je uložená sankcia v rozsahu, ktorý zákon pripúšťa, ale správny orgán musí v odôvodnení uviesť skutočnosti, ktoré viedli k uloženiu sankcie. V danom prípade rozhodnutie takéto skutočnosti podľa krajského súdu neobsahovalo (samotné konštatovanie, že žalovaný pri určení výšky pokuty prihliadal najmä na rozsah, závažnosť a spôsob protiprávneho konania a pokutu uložil primeranú k zistenému skutkovému stavu), preto správny súd žalobou napadnuté rozhodnutie ako nepreskúmateľné zrušil pre nedostatok dôvodov.

6. Ustálil, že v novom konaní správny orgán riadne a spoľahlivo zistí skutkový stav veci, vykoná riadne dokazovanie a v prípade, že zistí, že žalobca sa dopustil správneho deliktu uloží mu pokutu a rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo zrejmé akými úvahami sa správny orgán riadil a aké kritériá pritom zohľadnil, aby výška pokuty bola relevantným spôsobom zdôvodnená.

7. Rozsudok napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodu, že krajský súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). Krajský súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav, keď si zamenil dve rôzne skutkové podstaty, čo následne viedlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci.

8. Dodal, že správny orgán slovným spojením „sám alebo za pomoci iných osôb“ nesmeroval k úmyslu žalobcu poškodiť zaisťovací prvok plomby zámerne, uvedené slovné spojenie adoptoval z vyšetrovacieho spisu Obvodného oddelenia Policajného zboru v Trstíne. Rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu bolo v odvolacom konaní zmenené sťažovateľom, ktorý zmenil znenie výroku. Sťažovateľ poznamenal, že týmto nemal zámer zbavovať sa povinnosti preukazovať subjektívnu stránku zodpovednosti žalobcu, chcel len precizovať výrokovú časť rozhodnutia, aby nebola máätúca a aby z nej bolo zrejmé, že pre posúdenie správne zistených skutkových zistení nie je a ani nemôže byť právne relevantné, kto, čo alebo za pomoci koho, čoho vykonal neoprávnený zásah do plomby plynomeru. Relevantná je tá skutočnosť, že žalobca, ako odberateľ plynu v domácnosti odoberal plyn určeným meradlom, ktoré bolo takýmto spôsobom poškodené.

9. Sťažovateľ pripustil, že pri nepozornom posudzovaní iných správnych deliktov (podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona a podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona) sa dané skutkové podstaty javia ako podobné, avšak po ich dôkladnejšom skúmaní je vidieť medzi nimi markantné rozdiely. Dodal, že pre konštatovanie porušenia § 82 ods. 1 písm. d/ zákona je nevyhnutné preukázať 1/ skutočnosť, že

odberateľ plynu odoberal v rozhodnom čase zemný plyn (či už na základe zmluvného vzťahu s dodávateľom plynu alebo faktickým preukázaním spotreby na hodinách určeného meradla); 2/ porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, t. j. vypracovaním znaleckého posudku od znalca v príslušnom odbore. Pre ustálenie o porušení § 82 ods. 1 písm. c/ zákona je nevyhnutné preukázať: 1/ skutočnosť, že odberateľ plynu odoberal v rozhodnom čase zemný plyn (spravidla len na základe zmluvného vzťahu s dodávateľom plynu, nakoľko určené meradlo je buď úplne odstránené alebo nezaznamenáva, príp. nezaznamenáva správne odber plynu); 2/ ak ide o situáciu s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, neoprávnený zásah do meradla vypracovaním znaleckého posudku od znalca v príslušnom odbore; 3/ zavinenie odberateľa, ktorý tento neoprávnený zásah spôsobil. Poukázal na to, že zásadným rozdielom, okrem konštrukcie zodpovednosti (objektívna zodpovednosť pri porušení § 82 ods. 1 písm. d/ a subjektívna zodpovednosť pri porušení § 82 ods. 1 písm. c/) je fakt, že na preukázanie porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii je nutné zadovážiť si znalecký posudok z odboru mechanoskopie, príp. mechanického zabezpečovania systémov, ako to bolo aj v šetrenom prípade. Na druhej strane, pri neoprávnenom odbere s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, je nutné zadovážiť dôkaz spravidla vyhotovením znaleckého posudku z odboru metrologie. Odlíšnosti znaleckého skúmania v konečnom dôsledku reflektujú zásadný diferenciačný znak medzi uvedenými skutkovými podstatami iných správnych deliktov, ktorým je v prípade porušenia § 82 ods. 1 písm. d/ zákona porušenie plomby (zabezpečovacieho prvku) proti neoprávnenej manipulácii a v prípade porušenia § 82 ods. 1 písm. c/ zákona neoprávnený zásah odberateľa, nie do plomby určeného meradla, ale do samotných hodín meradla, v dôsledku čoho toto meradlo buď nezaznamenáva odber plynu vôbec alebo ho zaznamenáva nesprávne. V šetrenom prípade pritom nezaznamenávanie, príp. nesprávne zaznamenávanie spotreby plynu určeného meradla sporné nebolo.

10. Sťažovateľ konštatoval, že právny názor krajského súdu bol nesprávny, pokiaľ tento dôvodil, že jediným rozdielom medzi dotknutými skutkovými podstatami je charakter zodpovednosti. V šetrenej veci totiž nebolo sporné, či meradlo zaznamenáva správne, alebo či vôbec zaznamenáva spotrebu plynu; podstatnou otázkou bolo vyriešiť, či bol alebo nebol poškodený zabezpečovací prvok plomby určeného meradla. Za takto zisteného skutkového stavu sťažovateľ ani správny orgán na prvom stupni neboli povinní skúmať zavinenie páchatel'a správneho deliktu - žalobcu.

11. Sťažovateľ sa tiež nestotožnil s rozsudkom krajského súdu v časti, v ktorej poukázal na nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného vo veci výšky uloženej pokuty, pretože sťažovateľ argumentoval, že pri odôvodňovaní výšky sankcie zohľadnil spôsob spáchania iného správneho deliktu (v rámci dostupných možností), čas trvania porušenia povinnosti, závažnosť a možný následok porušenia povinnosti (aspoň v určitom rozsahu). Sťažovateľ tiež poukázal na objektívny charakter konštrukcie zodpovednosti za spáchaný iný správny delikt a samotné zjavné nedodržanie zákazu ustanovené v zákone. V ďalšom konštatoval, že aj napriek prekážkam spočívajúcim v objektívnych dôvodoch a nie v nedbalosti a zanedbaní povinnosti presne zistiť skutkový stav vecí, zotrúva na svojom názore, že žalobca sa dopustil iného správneho deliktu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona, a preto musí niesť za takúto porušenie povinnosti následky.

12. Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 19.07.2017 uviedol, že zo žiadneho správnym orgánom prvej inštancie a rovnako aj sťažovateľom obstaraného dôkazu nevyplýva, že žalobca by odoberal plyn meradlom, ktoré bolo poškodené, nakoľko jediným „dôkazom“, ktorý ani nebol zabezpečený (obstaraný) správnymi orgánmi, je znalecký posudok znalca Ing. D., ktorý však trpí takými vadami, že nebol akceptovaný Okresným súdom Trnava v súdnom konaní, v ktorom sa dodávateľ plynu domáhal nároku na náhradu škody voči žalovanému. Závery daného posudku preto neboli dostatočným podkladom pre konanie a teda aj samotné rozhodovanie správnych orgánov. Žalobca uviedol, že je naďalej toho názoru, že sťažovateľ a tiež správny orgán prvej inštancie nepostupovali v

zmysle ich zákonných povinností a teda rozhodovali na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, a uspokojili sa len s jedinou listinou, inkriminovaným znaleckým posudkom.

14. Poukázal na to, že samotný sťažovateľ v kasačnej sťažnosti uviedol a priznal (čo napokon vyplýva aj z napadnutého rozhodnutia a rozhodnutia správneho orgánu prvej inštancie), že presný priebeh a charakter skutku je často nezistiteľný a tak tomu bolo aj v šetrenom prípade, pričom na inom mieste žalovaný priznal, že nebolo v jeho silách preukázať konkrétne nedostatky, no napriek tomu to nebránilo rozhodnúť a uložiť žalobcovi pokutu.

15. V ďalšom vyjadril nesúhlas s argumentáciou sťažovateľa, že ak vnútroštátna úprava nedefinuje možnosť využitia tzv. materiálneho korektívu, tento korektív správny orgán nemôže, resp. nesmie využiť. Práve naopak, pri správnom trestaní je potrebné dôsledne uplatňovať zásady trestania v zmysle Trestného zákona, na čo opakovane poukazuje taktiež aj judikatúra Najvyššieho súdu SR.

16. Žalobca zdôraznil, že neporušil žiadnu povinnosť, pričom za podstatné považuje aj skutočnosť, že on ako odberateľ nie je vlastníkom meraďa a za stav meraďa je zodpovedný prevádzkovateľ distribučnej siete. V predmetnej veci podľa žalobcu teda chýba akýkoľvek následok, a keby aj existoval, nebol v správnom konaní zisťovaný a už vôbec nie preukázaný. Preto neobstojí vyjadrenie sťažovateľa, že ako orgán aplikácie práva nie je povinný skúmať prípadného páchatel'a iného správneho deliktu, a ani jeho detailný priebeh. Mal za to, že aj toto vyjadrenie potvrdzuje, že správne orgány v časovej núdzi sa snažili konanie ukončiť a rozhodli, pričom nemali k rozhodnutiu zistené a preukázané všetky skutočnosti potrebné k splneniu ich zákonných povinností, čím došlo vo výraznej miere k porušeniu zásady legality a tiež proporcionality.

17. Žalobca vyslovil presvedčenie, že krajský súd aj v časti, v ktorej sa zaoberal postupom správnych orgánov ohľadom výšky uloženej pokuty, postupoval správne. Mal za to, že aj pri rozhodovaní správneho orgánu o uložení sankcie je potrebné prihliadnuť na zásadu proporcionality - teda dodržanie rovnováhy medzi závažnosťou správneho deliktu (či iného porušenia sankcionovateľného zákonom) a výberom prostriedkov, ktorými štát disponuje pri plnení legitímneho cieľa.

18. Žalobca mal za zrejmé, že v konaní pred krajským súdom bolo preukázané, že napadnuté rozhodnutie sťažovateľa a tiež rozhodnutie správneho orgánu prvej inštancie, je nezákonné, a preto nebol pre súd možný iný záver, ako jeho zrušenie. Žalobca preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietol.

19. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné ako nedôvodnú zamietnuť. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 18. júla 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

20. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutie sťažovateľa, ktorým sťažovateľ v časti zmenil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie, a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie sťažovateľa a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Podľa § 91 ods. 1 písm. d/ bod 5 zákona, inšpekcia uloží pokutu držiteľovi povolenia alebo inej osobe vo výške od 100 eur do 30 000 eur za porušenie povinností podľa § 35 ods. 2 písm. b) až h), § 36 ods. 2 písm. a) až e), § 39, § 42, § 46, § 70 ods. 2 písm. b), d), e), § 71 ods. 2 písm. b), d), § 72, § 77 ods. 1, 3, § 82, § 89 ods. 1 písm. e) a § 96 ods. 24 a 27.

21. Kasačný súd z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu sťažovateľa zistil, že dňa 02.01.2015 bol orgán verejnej správy prvej inštancie postúpený spisový materiál Obvodného oddelenia Policajného zboru v Trstíne ČVS: ORP-1564/TR-TT-2014 dokumentujúci správny delikt podľa § 91 ods. 1 písm. d/ zákona. Na podklade uvedeného vykonal prvoinštančný orgán verejnej správy dňa 26.05.2015 kontrolu dodržiavania zákona o energetike, ktorej výsledok je zaznamenaný v Protokole o výsledku kontroly zo dňa 26.05.2015, v zmysle ktorého inšpektori ustálili, že kontrolovaný subjekt porušil zákon, nakoľko v presne nezistenom čase od 19.05.2013 do 17.03.2014 sám alebo za pomoci iných osôb vykonal neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXXX na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že porušil - odstránil jeden zaisťovací prvok plomby na plynomere, čím neoprávnene odoberal zemný plyn. Oznámením o začatí správneho konania č. EN/0142/02/2015 zo dňa 06.08.2015 bol žalobca oboznámený o začatí správneho konania o uložení pokuty podľa § 91 ods. 1 písm. d/ zákona z dôvodu zistenia neoprávneného odberu plynu odberateľom (žalobcom) v domácnosti, čím došlo k porušeniu § 82 ods. 1 písm. d/ zákona. Výsledkom správneho konania bolo prvoinštančné správne rozhodnutie č. EN/0142/02/2015 zo dňa 07.09.2015, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 1.700 eur za neoprávnený odber plynu, zadokumentovaný v Protokole o výsledku kontroly zo dňa 26.05.2015, nakoľko bol u odberateľa plynu v domácnosti zistený odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona, keďže pri kontrole vykonanej dňa 26.05.2015 Inšpektorátom SOI so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj bolo pri prešetrovaní podnetu č. 2/2015 zistené, že účastník konania na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXXX v presne nezistenom čase od 19.05.2013 do 17.03.2014 sám alebo za pomoci iných osôb vykonal neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že poškodil - odstránil jeden zaisťovací prvok plomby. V odôvodnení rozhodnutia orgán verejnej správy prvej inštancie vyjadril názor, že skutkový stav bol náležite zistený a preukázaný s tým, že pri určení výšky pokuty prihliadal najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a možné následky porušenia povinnosti.

22. O podanom odvolaní rozhodol sťažovateľ napadnutým rozhodnutím č. SK/0697/99/2015 zo dňa 14.03.2016 tak, že prvoinštančné správne rozhodnutie v časti zmenil tak, že časť výroku „účastník konania na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXXX, adresa T., v presne nezistenom čase od 19.05.2013 do 17.03.2014 sám alebo za pomoci iných osôb vykonal neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že poškodil - odstránil jeden zaisťovací prvok plomby“ nahradil znením „na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXXX, adresa T., v presne nezistenom čase od 19.05.2013 do 17.03.2014 bol vykonaný neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že bol poškodený - odstránený jeden zaisťovací prvok plomby.“ Ostatná časť výroku, vrátane uloženej sankcie, ostala bez zmeny. Rozhodnutie odôvodnil sťažovateľ tým, že v odvolacom konaní bol zistený dôvod na zmenu napadnutého prvoinštančného rozhodnutia, preto sťažovateľ v novom rozhodnutí odstránil nedostatok týkajúci sa určitosti a zrozumiteľnosti výroku rozhodnutia, pričom sťažovateľ nezistil dôvod na zmenu právnej kvalifikácie, zrušenie napadnutého rozhodnutia ani prehodnotenie výšky uloženej pokuty.

23. O podanej žalobe rozhodol krajský súd kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom, ktorým rozhodnutie sťažovateľa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie dôvodiac, že rozhodnutie sťažovateľa je potrebné považovať za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov. V ďalšom konštatoval, že zistenie skutkového stavu zo strany orgánov verejnej správy nebolo dostačujúce na riadne posúdenie veci. Tiež mal za to, že rozhodnutie sťažovateľa je nepreskúmateľné aj v časti výšky

uloženej pokuty.

24. Sťažovateľ podanie kasačnej sťažnosti odôvodnil tým, že krajský súd prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdil tým, že si zamenil dve rôzne skutkové podstaty. Taktiež sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu o nepreskúmateľnosti rozhodnutia sťažovateľa vo veci výšky uloženej pokuty.

25. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia krajského súdu, aj keď sa s dôvodmi jeho rozhodnutia nestotožnil v celom rozsahu.

26. V prvom rade kasačný súd dáva do pozornosti, že z ustanovenia § 91 ods. 1 písm. d/ bod 5 zákona vyplýva, že inšpekcia uloží obligatórne pokutu držiteľovi povolenia alebo inej osobe (v danom prípade žalobcovi) za porušenie povinností, ktoré vyplývajú z taxatívne uvedených ustanovení citovaného zákona, okrem iného aj vo vzťahu k ustanoveniu § 82 zákona. Z predmetného ustanovenia § 82 ods. 1 zákona vyplývajú zasa definície neoprávneného odberu, z ktorých je možné vyvodiť, o aký odber musí ísť, aby bol neoprávnený. V ods. 1 písm. d/ je ďalej uvedené, že neoprávneným odberom plynu je odber, ktorý musí spĺňať dve podmienky, prvou je odber meraný určeným meradlom a druhou je, že pôjde o meradlo, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Na sankcionovanie tohto neoprávneného odberu stačí splnenie týchto dvoch podmienok s tým, že zodpovednosť nesie odberateľ (žalobca), pričom zákon nevyžaduje priamo jeho zavinenie. Sťažovateľ tak správne vyhodnotil, že v danom prípade pôjde o objektívnu zodpovednosť, nie subjektívnu zodpovednosť, preto nie je podstatné, či došlo k porušeniu zabezpečenia určeného meradla úmyselným alebo nedbanlivostným konaním, resp. kto konkrétne porušil predmetné zabezpečenie; zodpovednosť nesie odberateľ plynu. Uvedené vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. marca 2015, sp. zn. 3Cdo 99/2012, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan 19/2017). Zároveň však platí, že skutočnosť kto, kedy a akým spôsobom porušil zabezpečovaciu značku plynomeru, resp. ako došlo k danému porušeniu je nutné vziať do úvahy pri určovaní výšky pokuty.

27. Vo vzťahu k odôvodneniu výšky pokuty, ktorú považuje sťažovateľ za dostatočne odôvodnenú v rámci toho, že nie je možné presne uviesť priebeh skutku, musí kasačný súd vyzdvihnúť právny názor krajského súdu uvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu. Krajský súd dospel k jednoznačnému záveru, že z obsahu prvoinštančného a druhoinsťančného správneho rozhodnutia nie je možné dostatočne vyvodiť, prečo bola žalobcovi uložená práve pokuta vo výške 1.700 eur, prečo nie menej, resp. viac.

28. Pri preskúmaní rozhodnutia, ktoré vydal orgán verejnej správy na základe zákonom povolenej správnej úvahy, správny súd preskúmava, iba či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených Správnym súdnym poriadkom s tým, že nie sú dotknuté ustanovenia o sankčnej moderácii. Avšak neznamená to, že orgán verejnej správy by nemal dostatočne odôvodniť použitú správnu úvahu pri ukladaní výšky sankcie, najmä ak ukladá sankciu v určitom zákonom stanovenom rozpätí, v danom prípade od 100 eur do 30.000 eur. Zároveň musí byť z rozhodnutia orgánu verejnej správy zrejmé jeho správna úvaha pri aplikácii právnych predpisov (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku).

29. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu rovnako dospel k záveru o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia sťažovateľa a prvoinštančného správneho rozhodnutia v súvislosti s výškou uloženej sankcie, keď konajúce orgány verejnej správy síce tvrdili, že pri určovaní výšky pokuty zohľadnili závažnosť protiprávneho konania a jeho následok, ktorým bola spôsobená škoda vlastníčkovi a prevádzkovateľovi distribučnej siete, a preto žalobcovi uložili pokutu na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, no súčasne výšku uloženej pokuty stanovili na sumu 1.700 eur zo zákonom stanoveného rozpätia od 100 eur do 30.000 eur. Kasačnému súdu nie je zrejmé, prečo sa orgány verejnej správy domnievali, že uložená pokuta predstavuje dolnú hranicu zo zákonom stanovenej sadzby, keď uložená pokuta 17-násobne prevyšuje skutočnú dolnú hranicu (100 eur). Rovnako zostalo pre kasačný súd neznáme, ako mohli orgány verejnej správy uložiť žalobcovi pokutu vo výške 1.700 eur, keď sami uviedli, že pri určení výšky pokuty prihliadali v zmysle ustanovenia § 91 ods. 5 zákona najmä na

závažnosť, spôsob, čas trvania a možné následky porušenia povinností, teda museli prihliadnuť okrem iného na skutočnosti, že

- orgán verejnej správy prvej inštancie rovnako ako sťažovateľ a ako orgány činné v trestnom konaní nepreukázali, že práve žalobca bol osobou, ktorá vykonala neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že bol poškodený - odstránený jeden zaisťovací prvok plomby;
- k porušeniu plomby určeného meradla mohlo vzhľadom na bod 1 dôjsť aj konaním inej osoby ako osoby žalobcu, pričom nebolo vylúčené, že porušenie mohlo byť spôsobené aj inými vplyvmi ako napríklad vplyvom počasia, plynutím času či inou okolnosťou;
- nebol preukázaný vznik škody prevádzkovateľovi distribučnej siete spojený s neoprávneným odberom plynu;
- žalobca vykonal viaceré úpravy na zníženie spotreby plynu (napr. montáž snečných kolektorov, rekonštrukcia ústredného kúrenia, montáž termo-hlavíc a termo-spiatočky, montáž klimatizačných jednotiek, výmena okien, a pod.);
- predmetné meradlo sa nachádza na verejne prístupnom mieste.

30. Kasačný súd považoval za dôvodnú aj námietku žalobcu, že hoci sťažovateľ zmenil výrok rozhodnutia prvoinštančného správneho orgánu práve vzhľadom na skutočnosť, že nebolo preukázané poškodenie predmetného meradla práve žalobcom ako odberateľom, túto okolnosť pri výške pokuty nijako nezohľadnil. Je predsa rozdiel, či je ukladaná pokuta odberateľovi, ktorý preukázateľne sám poškodil meradlo, alebo sa ukladá pokuta odberateľovi, ktorému nebol preukázaný zásah do meradla, ktoré je navyše umiestnené na verejne prístupnom mieste, čo zohľadňuje aj sám zákonodarca pri určení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (§ 82 ods. 4 zákona).

31. Vzhľadom na uvedené nemohol kasačný súd postupovať inak, ako súhlasiť so záverom prijatým krajským súdom v napadnutom rozhodnutí o nedostatku odôvodnenia výšky uloženej pokuty s tým, že napadnuté rozhodnutie sťažovateľa v spojení s prvoinštančným rozhodnutím je aj podľa názoru kasačného súdu v uvedenom smere v rozpore so zákonom.

32. Krajský súd pristúpil k zrušeniu rozhodnutia sťažovateľa z dôvodu, že bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ako aj z dôvodu, že zistenie skutkového stavu bolo nepostačujúce na riadne posúdenie veci. Kasačný súd sa stotožňuje s uvedeným tvrdením krajského súdu v tom smere, že samotný sťažovateľ uviedol, že nebolo možné zistiť, ako presne prebiehal skutok, čo malo vplyv na odôvodnenie výšky pokuty a svoju úvahu oprel len o znalecký posudok, ktorý bol spochybňovaný žalobcom. Aj napriek tomu, že v danom prípade išlo o objektívnu zodpovednosť, pokiaľ sa nepreukáže, že zabezpečenie meradla plynu bolo poškodené žalobcom, bude úlohou orgánu verejnej správy zväziť uloženie sankcie ozaj na spodnej hranici, ktorú zákonodarca určil sumou 100 eur.

33. Na základe vyššie uvedených skutočností, právnych úvah a citovaných zákonných ustanovení dospel kasačný súd k záveru, že je potrebné kasačnú sťažnosť zamietnuť (§ 461 S.s.p.), nakoľko v rozhodnutí sťažovateľa došlo k takým pochybeniam, ktoré odôvodňujú záver krajského súdu o potrebe jeho zrušenia, na ktoré musel kasačný súd prihliadať.

34. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho úspech v konaní priznal nárok na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.).

35. Senát najvyššieho súdu prijal rozsudok jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.